

zaaknummer 2011 T 264

Datum beslissing: 14 maart 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde I,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie Broeders van Onze Lieve Vrouw
van Lourdes

en

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde II,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie Broeders van Onze Lieve Vrouw
van Lourdes.

1. De procedure

Klager heeft reeds eerder twee klaagschriften tegen aangeklaagden ingediend bij Hulp en Recht, de voorganger van de Klachtencommissie; één rond 1996/1997 en één eind 2004. Klager beschikt niet meer over de stukken ten aanzien van de procedure in 1996/1997.

In het dossier bevinden zich wel nog meerdere stukken ten aanzien van de periode 2004/2005. In 2005 heeft de Beoordelings- en Advies Commissie (BAC) de klacht van klager niet-ontvankelijk verklaard, daar was gebleken dat de aangeklaagden waren overleden; dit was destijds een formeel beletsel voor een inhoudelijke behandeling van een klacht.

Het huidige klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 januari 2012.

Op 3 februari 2012 is nog een brief bij de griffie ingekomen van de juridisch adviseur van klager. Op 13 februari 2012 is een reactie hierop ontvangen van broeder [naam], Provinciaal Overste van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes. Op 4 april 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam] voornoemd.

Op 30 januari 2012 is bij de griffie een formulier 'Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs' ingekomen met betrekking tot aangeklaagde I, op 27 januari 2012 opgemaakt en ondertekend door [naam]. Op 28 september 2012 is bij de griffie het advies ingekomen d.d. 25 september 2012 met zaaknummer 2011 T 589 (2), inzake de klacht van [naam] tegen aangeklaagde I.

Op 17 februari 2012 heeft de griffie een formulier 'Toestemming gebruik klacht als steunbewijs' ontvangen, op 11 februari 2012 opgemaakt en ondertekend door [naam]. Op 22 oktober 2012 is bij de griffie het advies ingekomen d.d. 15 oktober 2012 met zaaknummer 2011 T 554 (1), inzake de klacht van [naam] tegen o.a. aangeklaagde I en aangeklaagde II. Tegen dit advies is op 5 november 2012 een bezwaarschrift ingediend. Op 29 januari 2013 heeft de bijzondere kamer van de Klachtencommissie dit bezwaar gegrond verklaard.

Op 31 mei 2012 heeft te Utrecht zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden ten aanzien van de onderhavige zaak. De behandeling van de zaak werd vervolgens aangehouden teneinde klager in de gelegenheid te stellen steunbewijs te vergaren. Vervolgens heeft de griffie een brief (met bijlagen) ontvangen d.d. 11 juli 2012 van de juridisch adviseur van klager mr. Bomers. Op 27 september 2012 heeft de Klachtencommissie een advies uitgebracht inzake de klacht van klager tegen aangeklaagden. Tegen dit advies heeft mr. Bomers namens klager op 11 oktober 2012 een bezwaarschrift ingediend. Bij schrijven van 26 oktober 2012 heeft broeder [naam] voornoemd op het bezwaar gereageerd. Op 3 januari 2013 heeft de bijzondere kamer van de Klachtencommissie het bezwaar van klager gegrond verklaard en bepaald dat de klacht opnieuw moet worden behandeld.

Op 26 februari 2013 heeft te Utrecht opnieuw een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bomers.

Namens de Congregatie is verschenen broeder [naam].

2. De klacht

2.1. Klager was circa vijf/zes jaar oud toen hij samen met zijn broer in het [internaat] te [plaats] werd ondergebracht. Klager was in de tijd dat hij daar verbleef ook misdienaar en speelde trompet bij de harmonie, [naam]. Hij heeft meer dan zes jaar in het [internaat] verbleven.

Ten aanzien van aangeklaagde I:

Aangeklaagde [naam] werd ook wel broeder Kok genoemd omdat hij het hoofd was van de keuken. De momenten dat klager in de keuken kwam, kwam aangeklaagde op hem af, ging met klager op een plek staan waar anderen hen niet konden zien en greep hem dan vast. Vervolgens begon aangeklaagde hem te betasten en tegen hem aan te rijden.

Aangeklaagde [naam] was ook het hoofd van de harmonie. Ter zitting heeft klager verklaard dat aangeklaagde in de keuken een klein kamertje had alwaar hij privé muzieklessen voor de drumband gaf. Klager werd in de kamer van aangeklaagde aanvankelijk alleen onzedelijk betast. Later moest klager hem ook meermalen oraal bevredigen en werd hij ook anaal door hem verkracht, waarbij aangeklaagde gebruik maakte van allerlei keukengerei, waaronder een spatel. Aangeklaagde miste een stukje van een vinger aan een van zijn handen. Aangeklaagde duwde ook het stompje van zijn vinger in de anus van klager.

De harmonie trad overal in Nederland op. Steeds als aangeklaagde de kans kreeg, misbruikte hij klager op de hiervoor omschreven wijze. De harmonie had ook mooie optredens in het buitenland. Deze optredens hadden echter een keerzijde want ook op die momenten werd klager veelvuldig door aangeklaagde seksueel misbruikt. In het hotel waar overnacht werd, moest klager mee naar de kamer van aangeklaagde en daar werd klager steevast betast en gestreeld aan zijn geslachtsdelen. Ook werd klager door aangeklaagde regelmatig anaal verkracht.

Klager is door aangeklaagde ook diverse malen seksueel misbruikt in een huisje in [plaats] aan een meertje, waar een groep broeders met jongens (waaronder klager) één keer in de zoveel weken met een busje een weekend naar toe ging.

In de weekenden ging klager nooit naar huis. Bijna elk weekend werd klager, samen met een paar andere jongens en broeders, door aangeklaagde met een busje naar een huis in [plaats] vervoerd. Na een aantal uren vertrok aangeklaagde weer richting het [internaat] en op maandagochtend vroeg kwam hij iedereen weer ophalen. Ter zitting heeft klager verklaard dat aangeklaagde tijdens zijn korte aanwezigheid in [plaats] hem wel eens onzedelijk heeft betast.

Tijdens het jaarlijkse kamp werd klager ook door aangeklaagde seksueel misbruikt. Klager werd uit zijn tent gehaald en moest meekomen naar de kamer van aangeklaagde in de nabij gelegen boerderij. Klager werd dan door aangeklaagde betast aan zijn geslachtsdeel en aangeklaagde liet zich door klager bevredigen.

Klager is nooit door aangeklaagde geslagen.

Niemand van de jongens (ook klager niet) durfde wat te zeggen over het seksueel misbruik, omdat het duidelijk was dat ze anders van allerlei zaken zouden worden buitengesloten, zoals van deelname aan de [harmonie] en de mooie optreden in bv. [plaats] en [plaats].

Ten aanzien van aangeklaagde II:

Op een gegeven moment werd de Overste in het [internaat] vervangen door aangeklaagde [naam]. Aanvankelijk was klager opgelucht omdat hij door de vorige Overste seksueel werd misbruikt, maar al snel bleek dat aangeklaagde 'de traditie voortzette'. Aangeklaagde werd, zoals al snel bleek, verreweg de ergste van allemaal.

Het seksueel misbruik door aangeklaagde begon in zijn kamer/kantoor in het [internaat]. Het kwam regelmatig voor dat klager daar zonder opgaaf van reden moest komen. Aanvankelijk werd klager door aangeklaagde betast, maar de handelingen werden steeds erger. “Nee” zeggen was geen optie; als je meewerkte ervaarde je als leerling dat je er voordeel van had. Zo had je bepaalde ‘privileges’, zoals later naar bed gaan dan de anderen of vervoerd worden met een busje in plaats van te moeten fietsen. Die privileges wilde klager als kind niet missen.

Tijdens de uitstapjes naar [plaats] in de eerder vermelde bungalow, geheel afgelegen van de bewoonde wereld, werd klager ook door aangeklaagde seksueel misbruikt. Aangeklaagde nam klager, samen met een andere jongen, onder zijn hoede. Zij gingen dan bijvoorbeeld wandelen. Zodra zij alleen waren, ging aangeklaagde tegen klager aan staan en verlangde hij dat klager hem aftrok.

Zoals hierboven reeds beschreven, ging klager bijna elk weekend met een paar jongens naar een huis in [plaats], waar enkele broeders van de Congregatie verbleven. Het grote vermoeden bestaat dat het hier gaat om huize [naam], waarin een psychiatrische inrichting was gevestigd. In het begin ervoer klager dit als ‘een uitje’, een ‘weekendje weg’, maar het liep daar volledig uit de hand. In dit huis werd klager samen met enkele jongens op de meest gruwelijke wijze seksueel misbruikt. Regelmatig moest hij urenlang naakt of met een onderbroek aan naast aangeklaagde blijven zitten. Ook kwam het voor dat hij een riem om zijn nek moest dragen waaraan aangeklaagde hem vast hield. Soms wandelde aangeklaagde met klager door de kamer terwijl hij dan al dan niet naakt kruipend op zijn knieën aan een riem mee moest ‘lopen’. Soms moest klager urenlang in een vertrek blijven in een bepaalde houding. Als aangeklaagde met zijn vingers knipte, dan moest klager naar hem toe. Aangeklaagde speelde ook spelletjes met klager, zoals “koetje boe” en “ijsje eten”. Als klager naast aangeklaagde zat op handen en voeten, waarbij soms ook zijn teelballen met (post)elastieken bij elkaar waren gebonden zodat er een erectie ontstond, trok aangeklaagde aan klagers penis en na elke derde keer moest klager ‘boe’ zeggen. In het begin zei aangeklaagde telkens ‘koetje’ bij elke ruk, nadien niet meer. Vandaar ‘koetje koetje boe’. Het spel “ijsje eten” ging als volgt: als aangeklaagde zei ‘ijsje eten’, dan moest klager hem zo snel mogelijk oraal bevredigen. Dit waren commando’s, geen vragen. Klager moest aangeklaagde ook herhaaldelijk op een andere wijze bevredigen. Klager moest daartoe bijvoorbeeld wel eens onder de pij van aangeklaagde kruipen. Ook werd hij met regelmaat door aangeklaagde verkracht. Aangeklaagde heeft niet alleen zijn penis in de anus van klager ingebracht maar ook diverse attributen.

Klager omschrijft de beschreven praktijken in [plaats] als volgt: “Je was gewoon bezit van de broeders, een seksslaaf”.

Klager is door aangeklaagde ook op diverse wijzen mishandeld. Zo werd klager regelmatig door aangeklaagde op zijn lichaam geslagen, waaronder op zijn penis en teelballen. Door de mishandelingen zat het lichaam van klager regelmatig onder de blauwe plekken. Klager mocht dan niet mee gaan zwemmen met de andere jongens, zodat de plekken niet zichtbaar waren voor de anderen.

Ook toen aangeklaagde niet langer werkzaam was in het [internaat] verbleef hij (in ieder geval in de weekenden) nog wel in het huis in [plaats]. Klager werd, samen met twee andere jongens,

daar door broeder [naam] met een busje naar toe gebracht. De gruwelijke praktijken door aangeklaagde zetten zich gewoon voort.

Op een gegeven moment heeft klager tegen zijn moeder verteld dat hij seksueel werd misbruikt door een aantal broeders van het [internaat]. Zij geloofde hem echter niet. Hierdoor voelde hij zich extra machteloos en eenzaam. Tegen zijn broer heeft hij er nooit iets over verteld.

2.2 Klager heeft grote moeite met gezag, het aangaan van relaties en het onderhouden hiervan. Rond de leeftijd van 25 jaar werden de psychische gevolgen voor klager duidelijk en heeft hij diverse malen psychische en psychiatrische hulp gehad. Ook met zijn werkzame leven lukte het klager niet. Na diverse functies is hij arbeidsongeschikt verklaard. Hij heeft geen familie meer (zijn ouders en broer zijn overleden), geen relatie en ook voor het overige geen sociale contacten.

Klager heeft drie kinderen van drie verschillende vrouwen. Drie keer is hij twee dagen na de geboorte weggevlucht, uit angst dat hij zelf, of een ander, zijn kind iets zou aandoen. Hij heeft zijn drie kinderen nadien nooit meer gezien. Ter zitting heeft klager verklaard dat het kwijtraken van zijn familie en zijn drie kinderen het ergste is wat hem is overkomen.

Klager heeft nog steeds last van psychische en lichamelijke klachten.

Klager wil zijn leven graag weer op de rit krijgen.

In de jaren tachtig/negentig heeft klager hetgeen hem in zijn jeugd was overkomen al bij de politie, het bisdom [plaats] en de Congregatie gemeld. Klager heeft verder nooit iets vernomen, noch van de politie noch van de Congregatie. Hij is nadien voor erkenning blijven vechten omdat hij het niet voorbij wilde laten gaan.

Klager heeft reeds eerder twee klaagschriften ingediend bij Hulp en Recht; één rond 1996/1997 en één in 2004. Het eerste klaagschrift heeft klager niet meer in zijn bezit. Klager kreeg destijds een afwijzende reactie, daar het misbruik dermate lang geleden had plaatsgevonden dat het weinig zinvol werd geacht de klacht inhoudelijk te onderzoeken. De klacht ingediend in 2004 werd niet-ontvankelijk verklaard, daar beide aangeklaagden reeds waren overleden.

Enige jaren geleden heeft klager contact gehad met een broeder die destijds nauw heeft samengewerkt met aangeklaagde I. Toen klager hem vertelde hetgeen hem was aangedaan door aangeklaagde I, reageerde de broeder geschokt.

Klager kan zich nog de naam herinneren van ene [naam], die destijds ook door de broeders in de weekenden werd meegenomen naar het huis in [plaats]. [naam] werd vooral door een andere broeder misbruikt. (De broeders die misbruik pleegden hadden doorgaans ieder hun eigen jongen) [naam] is inmiddels overleden en kan dus helaas niet meer zelf zijn verhaal doen. In zijn agenda heeft klager nog een kopie van een briefje gevonden dat hij jaren geleden aan [naam] had geschreven.

2.3 Klager wenst hersteld te worden in zijn recht door middel van erkenning van het hem aangedane leed en excuses van de zijde van de Congregatie.

Voorts wenst klager een financiële vergoeding van de geleden schade. Die schade bestaat uit gederfde levensvreugde alsmede uit gemiste inkomsten vanwege zijn arbeidsongeschiktheid. Dit alles is terug te leiden tot het seksuele misbruik dat hem door beide aangeklaagden is aangedaan.

3. Inhoudelijke reactie op het klaagschrift

De aangeklaagden zijn overleden en kunnen geen weerwoord geven. De Provinciaal Overste broeder [naam] heeft in zijn inhoudelijke reactie verklaard dat het provinciaal bestuur van de Congregatie diep geschokt kennis heeft genomen van de inhoud van de klacht en hierdoor is geraakt. Broeder [naam] heeft onderzoek verricht in de archieven en contact gezocht met nog levenden die mogelijk informatie konden verschaffen. Het kindertehuis [internaat] in [plaats] viel onder de verantwoordelijkheid van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes. Reeds in 2004, bij de eerdere procedure, is al bevestigd door een broeder die in die periode daar werkzaam was, dat klager in het [internaat] verbleef. Bij navraag bij een broeder die destijds in [plaats] woonde, blijkt dat er regelmatig jongens van het [internaat] op bezoek kwamen bij aangeklaagde II. Dit bevreemde de broeder wel, maar hij heeft daar destijds verder niets achtergezocht.

De talrijke foto's van de jongens in het kantoor van aangeklaagde II trokken de aandacht en werden op verzoek van de toenmalige Provinciale Overste verwijderd. Voorts is het juist dat aangeklaagde I de vaste chauffeur was van een busje waarover het [internaat] beschikte. Dat hij de jongens met het busje naar [plaats] vervoerde behoorde zeker tot de mogelijkheden.

Ten aanzien van aangeklaagde I:

Ten aanzien van aangeklaagde I bevestigt broeder [naam] dat hij bekend stond als broeder Kok, dat hij een stuk van zijn vinger kwijt was en dat hij inderdaad de succesvolle drumband leidde. Hij heeft van [jaar] tot aan zijn overlijden in [jaar] (met een onderbreking van 3 maanden in 1945) in het [internaat] gewerkt.

De Congregatie is bekend met een andere klacht tegen aangeklaagde I, bekend onder zaaknummer 2011 T 318. Voorts is de Congregatie bekend met twee andere meldingen over aangeklaagde I.

Broeder [naam] heeft in de archieven overigens geen andere aanwijzingen kunnen vinden van mogelijk seksueel misbruik of andere misdrijven die aangeklaagde I zou hebben gepleegd.

Ten aanzien van aangeklaagde II:

In de archieven heeft broeder [naam] geen duidelijk aanwijzingen gevonden die kunnen wijzen op seksueel misbruik door aangeklaagde II. Wel is bekend dat er een melding tegen hem is binnengekomen.

In 1959 is aangeklaagde broeder [naam] opgevolgd als broeder overste van het [internaat]. Hij is tot 1964 overste gebleven. In dat jaar is hij overgeplaatst naar [plaats], waar hij ook als overste werd benoemd. Na zijn periode in [plaats] is hij als gewone broeder teruggekeerd naar het [internaat]. Broeder [naam] gaat er daarom van uit dat het provinciaal bestuur destijds niet op de hoogte was van seksueel misbruik door aangeklaagde in het [internaat].

Broeder [naam] geeft aan dat het seksueel misbruik nooit had mogen plaatsvinden. Het is niet te bevatten dat hetgeen klager in zijn klaagschrift beschrijft heeft kunnen plaatsvinden. Het betreft een klacht van zeer ernstige aard. Er is niet alleen ernstig misbruik gemaakt van de positie die de beide aangeklaagde broeders hadden jegens klager maar ook van de kwetsbaarheid en de lichamelijke integriteit van klager. Het leed dat klager als gevolg van het seksueel misbruik omschrijft, treft broeder [naam] zeer.

Reeds tijdens de procedure in 2004, toen de klachten niet inhoudelijk beoordeeld zijn omdat de beide aangeklaagden toen al overleden waren - wat destijds een formeel beletsel was voor een behandeling -, heeft de Congregatie klager financieel geholpen tijdens zijn schuldsanering. Broeder [naam] wil ook nu het leed van klager als gevolg van hetgeen hij heeft moeten ervaren in zijn jeugd erkennen. Indien moet worden aangenomen dat de aangeklaagden de plegers zijn van het seksueel misbruik dat klager heeft moeten ondergaan, biedt de Congregatie oprechte verontschuldiging aan en wordt spijt betuigd voor hetgeen hem is overkomen. Ook is de Congregatie altijd bereid om in gesprek te gaan met klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

Overwegingen ten aanzien van aangeklaagde I (broeder [naam]):

4.3 Alhoewel ongeveer vijftig jaar zijn verstreken sedert het plaatsvinden van de verweten gedragingen, en aangeklaagde niet kan worden gehoord nu hij is overleden, is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Voor de Klachtencommissie is het aannemelijk geworden dat klager gedurende de periode dat hij in het [internaat] in [plaats] verbleef door aangeklaagde veelvuldig onzedelijk is betast, dat aangeklaagde tegen hem op is gereden, dat hij meermalen aangeklaagde oraal moest bevredigen en bovendien dat hij meermalen (op verschillende manieren) anaal is verkracht door aangeklaagde. Het seksueel misbruik vond niet alleen plaats in het [internaat] en tijdens de weekendjes-weg en het jaarlijkse kamp, maar ook tijdens de optredens van de Harmonie elders in Nederland en in het buitenland.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke en betrouwbare wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft beschreven en ter zitting heeft verteld. Klager heeft zijn verhaal reeds verteld in de jaren tachtig/negentig tegenover de politie en de Congregatie en in de jaren 1996/1997 en 2004 heeft klager al een klacht ingediend tegen aangeklaagde. Ook heeft de Klachtencommissie kennis genomen van de inhoud van een door klager geschreven briefje gericht aan een medeslachtoffer en van een door hem gemaakte aantekening in zijn agenda van 1997.

Het verhaal van klager wordt bovendien ondersteund door de reeds gegrond verklaarde klachten tegen aangeklaagde, bekend onder de zaaknummers 2011 T 544 (1), 2011 T 318 en 2011 T 589 (2). Voornoemde zaken blijken overeenkomsten te vertonen met de gebeurtenissen die klager zijn overkomen.

Tevens wordt meegewogen de verklaring van de juridisch adviseur van klager dat de heer [naam] (naam is een pseudoniem) telefonisch tegenover haar heeft verklaard dat hij, toen hij als kind in het [internaat] te [plaats] zat, te maken heeft gehad met anale penetraties door aangeklaagde.

Tot slot wordt meegewogen de verklaring van de Provinciaal Overste dat de feiten door hem worden onderschreven en dat hij geen twijfel heeft ten aanzien van het verhaal van klager.

Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

Overwegingen ten aanzien van aangeklaagde II (broeder [naam]):

4.4 Alhoewel ongeveer vijftig jaar zijn verstreken sedert het plaatsvinden van de verweten gedragingen, en aangeklaagde niet kan worden gehoord nu hij is overleden, is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Voor de Klachtencommissie is het aannemelijk geworden dat klager gedurende de periode dat hij in het [internaat] in [plaats] verbleef (ongeveer gedurende zes jaren) zeer frequent door aangeklaagde op een ernstige en vergaande wijze seksueel is misbruikt. Dit seksueel misbruik bestond uit: onzedelijk betast worden, het (oraal) moeten bevredigen van aangeklaagde, urenlang naakt op handen en voeten naast aangeklaagde moeten zitten en 'lopen' met een riem om zijn nek, het vastbinden van de teelballen, en bovendien (op verschillende manieren) anaal verkracht worden door aangeklaagde.

Het seksueel misbruik vond plaats in de kamer van aangeklaagde, zowel in het [internaat] als in de huizen in [plaats] en [plaats] tijdens de uitstapjes/weekendjes-weg en ook tijdens wandelingen in het bos.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke en betrouwbare wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft beschreven en ter zitting heeft verteld. Klager heeft zijn verhaal reeds verteld in de jaren tachtig/negentig tegenover de politie en de Congregatie en in de jaren 1996/1997 en 2004 heeft klager al een klacht ingediend tegen aangeklaagde. Ook heeft de Klachtencommissie kennis genomen van een door klager geschreven briefje gericht aan een medeslachtoffer en van een door hem gemaakte aantekening in zijn agenda van 1997. De Klachtencommissie acht de inhoud van deze overgelegde stukken, daterend reeds uit 1997, dienstig als steunbewijs.

Het verhaal van klager wordt bovendien ondersteund door de klacht tegen aangeklaagde, bekend onder zaaknummer 2011 T 544 (1). Deze klacht werd aanvankelijk bij advies van 15 oktober 2012 niet gegrond verklaard. Nadat de juridisch adviseur mr. Bomers in die zaak een bezwaarschrift had ingediend, heeft de bijzondere kamer van de Klachtencommissie op 29 januari 2013 dit bezwaar gegrond verklaard. De bijzondere kamer was in die zaak van oordeel dat de verweten gedragingen van aangeklaagde wel als seksueel misbruik konden worden geduid. De zaak 2011 T 544 zal opnieuw worden behandeld.

Tot slot wordt meegewogen de verklaring van de Provinciaal Overste dat de feiten door hem worden onderschreven en dat hij geen twijfel heeft ten aanzien van het verhaal van klager. Ter zitting heeft de Overste bevestigd dat aangeklaagde veel kinderfoto's op zijn kamer aanwezig

had. Dit werd destijds door meerdere broeders vreemd bevonden, onder andere door broeder [naam], die destijds zelf werkzaam was in het [internaat]. Deze broeder heeft bevestigd dat klager in genoemd kindertehuis verbleef.

Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

Overwegingen ten aanzien van aangeklaagde I en aangeklaagde II:

4.5 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door beide aangeklaagden met gebruikmaking van misbruik van hun gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Aangeklaagde I gaf leiding aan de drumband bij de Harmonie en was hoofd van de keuken. Aangeklaagde II werd nota bene, kort nadat klager in het kindertehuis was geplaatst, de overste in het [internaat]. De Klachtencommissie is het met broeder [naam] eens dat er niet alleen ernstig misbruik is gemaakt van de positie die de beide aangeklaagde broeders hadden jegens klager maar ook van de kwetsbaarheid en de lichamelijke integriteit van klager.

Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 6 jaar oud en was toen nog maar kort ervoor in het [internaat] geplaatst, een kindertehuis waar een kind veilig en stabiel moest kunnen opgroeien.

Klager is door beide aangeklaagden gedurende meerdere jaren zeer frequent seksueel misbruikt en vernederd. Dit misbruik heeft, met name tijdens de ‘weekendjes weg’ in [plaats], zeer extreme vormen aangenomen. Ter zitting heeft klager aangeklaagde II omschreven als ‘een verschikkelijke perverse sadist, bij wie je je als kind geen mens meer voelde’. Klager heeft verklaard dat hij het vaste seksslaafje was van aangeklaagde II.

Vaststaat dat het seksueel misbruik door aangeklaagden een verwoestende uitwerking heeft gehad op het leven van klager.

4.6 Gelet op het feit dat beide aangeklaagden zijn overleden kunnen tegen hen geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Broeder [naam] heeft daartoe reeds een eerste stap gedaan door zowel reeds tijdens de procedure in 2004 als in zijn schriftelijke reactie op de klacht en ook ter zitting namens de Congregatie het seksueel misbruik en het daar uit voortvloeiende leed van klager te erkennen en daarvoor oprecht spijt te betuigen.

4.7 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Provinciaal Overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

Laatste overweging ten aanzien van aangeklaagde II:

4.8 Wellicht ten overvloede merkt de Klachtencommissie op dat zij inhoudelijk niet ingaat op de in het klaagschrift genoemde fysieke mishandeling door aangeklaagde, daar de Procedure *uitsluitend* bestemd is voor klachten wegens gepleegd *seksueel misbruik* binnen de Katholieke Kerk in Nederland.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes de klacht zowel ten aanzien van aangeklaagde I als ten aanzien van aangeklaagde II *gegrond* te verklaren, schriftelijk namens de Congregatie te erkennen dat het misbruik heeft plaatsgevonden en excuses aan te bieden voor het misbruik en de negatieve gevolgen hiervan voor klager en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 14 maart 2013 door:
mr. G.A.M. Stevens, voorzitter; N.A.M. van Beelen en mr. P.R.M. van der Ven pr., leden,
bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

De Voorzitter

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciaal Overste van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Provinciaal Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Provinciaal Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciaal Overste.